

[Carlsen-Skiødt.]

delse fra 1 540 af Landets 1 971 Menighedsraad om, at denne 3die Klasse maatte blive ophævet, og Rigsdagen fulgte i 1927 dette Ønske fra Menighedsraadene og dannede den saakaldte Fællesklasse, der var en Sammenslutning af 2den og 3die Klasse. Man gik en Mellemvej mellem disse to Klasser, baade hvad Begyndelseslønnen og hvad Slutlønnen angaar.

Jeg synes, det var en god Ordning, vi opnaaede i 1927, selv om jeg er villig til at gaa med til visse Ændringer indenfor de Rammer, vi fik lagt ved den Regulering, der den Gang fandt Sted. Efter denne Henvendelse fra næsten alle Landets Menighedsraad og Rigsdagens Stilling i 1927 maa jeg fraraade, at denne 3die Klasse oprettes paa ny. Dels finder jeg, den foreslaaede Lønssats alt for lav, naar Hensyn tages til, hvad en Præsts ca. 10-aarige Uddannelse har kostet, dels vil det kirkelige Arbejde i disse ca. 200 Embeder faa meget vanskelige Kaar, idet de unge Præster, der ansættes der, selvfølgelig saa hurtigt som muligt vil søge andre Steder hen af økonomiske Grunde. Hvis en saadan Forflyttelse er mulig, vil Varigheden af en Præsts Arbejde i disse Sogne i mange Tilfælde kun blive 2 à 4 Aar.

Hertil kommer, at i Tider, hvor der er Knaphed paa Teologer, vil disse Sogne overhovedet ingen Præst faa, der vil ingen Ansøgere melde sig; eller ogsaa vil de, hvad der efter min Mening er endnu værre, faa de ringeste Præster, dem, som ingen anden Menighed ønsker. Dette kan kirkelig set hverken være heldigt eller ønskeligt.

Nu er der sagt, at disse Embeder er et Gennemgangsled, og det er jo muligt, at det i adskillige Tilfælde vil blive det. Men, som jeg tidligere har nævnt, Sognemenighederne vil være daarlig tjent med en stadig Skiften af deres Gennemgangspræst. For øvrigt ved man jo intet om, at disse Embeder vil blive et Gennemgangsled. Det kan meget let hænde, at en Præst aldrig kommer derfra, men altsaa maa finde sig i den lavere Løn hele sit Liv. Kirkeministeren har ingen Indflydelse mere paa Forflytterne. Havde det været for 50 Aar siden, saa havde Stillingen været en anden; nu er Forholdet jo det, at hvis et Menighedsraad ikke vil indstille en Præst, faar han Lov til at sidde der med Embedet i 40—50 Aar.

Hertil kommer — og det synes jeg, er et ret væsentligt Moment —, at det især er visse Egne, endogsaa visse samlede Egne, der vil faa disse tredie Klases Præster, enkelte Egne af Sjælland og Fyn og ikke mindst i Sønderjylland; Sønderjylland skal, efter

hvad der er oplyst for mig, være den Landsdel, som vil kunne vente at faa flest af disse smaa Embeder oprettet.

Der blev i sin Tid for Lærerembedernes Vedkommende, i Modsætning til hvad der var Tilfældet i den tidligere Lønningslov, indført en ensartet Lønssats, uanset om der var 30 eller 70 Børn i f. Eks. en toklasset Skole, og det var dog maaske værd at overveje, om ikke Rigsdagen burde gaa samme Vej for Præsteembedernes Vedkommende, altsaa indføre samme Grundløn for alle Embeder plus Alderstillæg.

Nu vil den højtærede Kirkeminister vistnok sige — hvis jeg ikke husker fejl, har Ministeren sagt det før —, at Embederne er af meget forkellig Størrelse, saavel med Hensyn til Folketal som med Hensyn til Udstrækning; det er jo rigtigt, og derfra kunde man ogsaa slutte, at Arbejdet kunde være noget forskelligt. Hertil vil jeg dog svare, at da en Præsts Arbejde jo delvis er af aandelig Art, i alt Fald af en ganske særlig Karakter, behøver hans Arbejdsydelse slet ikke at staa i Forhold til Embedets Størrelse. Jeg kender da Præster i smaa Embeder, der yder et meget stort Arbejde i vor Folkekirke, og jeg kender Præster i store Embeder, der kun gør et ringe Arbejde ud over det, Loven nu en Gang forpligter dem til.

Derfor mener jeg, at hvis Løn og Arbejde skal staa i Forhold til hinanden, kan et Embedes Udstrækning eller et Sogns Folketal ikke alene være Rettesnoren ved Fastsættelse af Lønnen, og ud fra disse Betragtninger kan jeg ikke tilraade den foreslaaede store Forskel i Lønssatserne for de forskellige Sognekald.

I § 12, der omhandler de Honorarer, der tillægges visse Præster som Tillæg for overdragen Provstegerning, er den nugældende Ordning bibeholdt, hvorefter Provstehonoraret ikke er pensionsgivende. Jeg vil gerne henstille til Overvejelse, om det ikke var rimeligt, at denne Løndel, der ydes for et ret betydeligt Arbejde, bliver pensionsgivende ligesom den øvrige Løn. Det forekommer mig, at det vilde være retfærdigt, baade overfor Provsterne og overfor det Arbejde, de yder.

Jeg ser af Lovforslaget, at den højtærede Kirkeminister har taget § 14 ud af den nugældende Lov. Det er den Paragraf, hvorefter Menigheden har Ret til, naar Præsten har været 10 Aar i Embedet, at bringe Lønnen op i en højere Klasse. Jeg kan ikke se, hvorfor man vil fratage Menighederne den Ret. Det er en Paragraf, som kun er blevet benyttet i ganske enkelte Tilfælde, og som